

Základní škola Zbraslavice

Program školního poradenského pracoviště

Vypracovala: Mgr. Kateřina Krulišová

Mgr. Bc. Aneta Zdeňková

Obsah

- 1. Školní poradenské pracoviště**
- 2. Podpora dětí, žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných**
- 3. Zabezpečení žáků s SPV**
- 4. Vzdělávání žáků mimořádně nadaných**
- 5. Postup při řešení výchovných problémů**
- 6. Prevence školního neúspěchu**

Přílohy

- A. Plán výchovného poradce**
- B. Plán metodika prevence**
- C. Strategie primární prevence**
- D. Preventivní program školy**
- E. Program proti šikanování**
- F. Krizový plán**
- G. Adresář organizací, seznam dostupné literatury**

1. Školní poradenské pracoviště

Poskytování poradenských služeb ve škole se řídí vyhláškou č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, v platném znění, vyhláškou č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, v platném znění. Školní poradenské služby jsou zajišťovány školním poradenským pracovištěm. Rozsah činnosti je stanoven uvedenými vyhláškami.

Školní poradenské pracoviště úzce spolupracuje se všemi pedagogickými pracovníky školy, s PPP, SPC, Policií ČR, zákonnými zástupci žáků..

Na poskytování poradenských služeb v souladu § 7, odst. 5 vyhlášky č. 72/2005 Sb. v platném znění se podílejí zpravidla výchovný poradce a školní metodik prevence, kteří spolupracují zejména s třídními učiteli, učiteli výchov, případně s dalšími pedagogickými pracovníky školy. Dále se na poskytování poradenských služeb může podílet psycholog, speciální pedagog, školský logoped nebo sociální pedagog.

1.1 Cíle ŠPP

- Rozvoj a podpora zdravých vztahů ve škole, zlepšování sociálního klimatu školy.
- Vytvoření široké základny prevence rizikového chování
- Včasná intervence při aktuálních problémech (pro jednotlivce a třídu).
- Vyhledávání a péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, žáky nadané a žáky mimořádně nadané a vytvoření vhodných podmínek pro jejich integraci.
- Kariérní poradenství.
- Prohloubení spolupráce mezi školou a rodiči.
- Prohloubení spolupráce mezi školou a dalšími organizacemi – PPP, SPC, OSPOD atp.
- Důraz je kladen na efektivní komunikaci, informovanost, spolupráci, dodržování etického kodexu, důvěrnost jednání.

1.2. Organizační struktura

Za poskytování poradenských služeb ve škole zodpovídá ředitelka školy. Služby jsou koordinovány výchovným poradcem. Ten zároveň koordinuje spolupráci s dalšími školskými poradenskými zařízeními – PPP, SPC.

Spolupráce s PPP a SPS je mířena zejména na:

- řešení výchovných a výukových problémů dětí předškolního, školního věku, - přípravě žáků na povinnou školní docházku,
- vypracování odborných posudků jako podkladů pro vytváření individuálních vzdělávacích plánů (dále IVP) pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami a pro mimořádně nadané děti, - vypracování návrhu opatření pro zajištění speciálních vzdělávacích potřeb žáků,

- poskytování metodické podpory škole (konzultace, návštěvy psychologa).

Konzultační hodiny ŠPP (výchovného poradce, metodika prevence, speciálního pedagoga) jsou uvedené na webových stránkách školy a na dveřích kanceláře ŠPP, popř. je možná návštěva ŠPP po předchozí domluvě (telefonicky, osobně či přes email).

1.3. Účel poradenských služeb

V základní a střední škole jsou poskytovány poradenské služby v rozsahu odpovídajícím počtu a vzdělávacím potřebám žáků školy zaměřené zejména na:

- a. zajištění podpůrných opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami,
- b. sledování a průběžné vyhodnocování účinnosti zvolených podpůrných opatření,
- c. prevenci školní neúspěšnosti žáků,
- d. kariérové poradenství propojující vzdělávací, informační a poradenskou podporu při volbě vhodné vzdělávací dráhy a následného profesního uplatnění,
- e. podporu vzdělávání a sociálního začleňování žáků z odlišného kulturního prostředí a s rozdílnými životními podmínkami,
- f. podporu vzdělávání nadaných a mimořádně nadaných žáků,
- g. průběžnou i dlouhodobou péči o žáky s výchovnými nebo vzdělávacími obtížemi a vytváření pozitivního sociálního klimatu podporujícího přijímání kulturních i jiných odlišností ve škole,
- h. včasnou intervenci při aktuálních problémech jednotlivých žáků i třídních kolektivů,
- i. prevenci všech forem rizikového chování, včetně různých forem šikany a diskriminace,
- j. průběžné vyhodnocování efektivity preventivních programů realizovaných školou,
- k. metodickou podporu pedagogům při uplatňování psychologických, speciálněpedagogických, sociálněpedagogických a logopedických postupů ve vzdělávacím procesu školy,
- l. spolupráci a efektivní komunikaci mezi školou a zákonnými zástupci žáků,
- m. spolupráci školy se školskými poradenskými zařízeními při poskytování poradenských služeb

Pravidla při poskytování poradenských služeb školou:

- a. dodržuje etické zásady poskytování poradenských služeb,
- b. vychází z individuálních potřeb žáka, podporují jeho samostatnost a přispívá k jeho sociálnímu začleňování,
- c. poskytuje zletilému žákovi nebo zákonnému zástupci žáka zprávu a doporučení, které jsou výsledkem psychologické, speciálně pedagogické nebo logopedické diagnostiky,
- d. spolupracuje s jinými školami a školskými zařízeními,
- e. sleduje a vyhodnocuje poskytování navržených podpůrných opatření žáka,
- f. informuje žáka a zákonného zástupce žáka, a to prokazatelným a srozumitelným způsobem o:
 - psychologických, speciálně pedagogických nebo logopedických poradenských službách včetně určení pedagogických pracovníků, kteří je zajišťují,

- účelu a průběhu poskytování psychologických, speciálně pedagogických nebo logopedických poradenských služeb
- právech a povinnostech žáka a jeho zákonného zástupce spojených s poskytováním psychologických, speciálně pedagogických nebo logopedických poradenských služeb ve škole, včetně práva obrátit se na Českou školní inspekci podle § 174 odst. 6 školského zákona.

1.4. Standardní činnosti jednotlivých poradenských pracovníků

Standardní činnosti vychází z organizačního řádu Základní školy Zbraslavice a z vyhlášky č. 27/2016 Sb. O vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, v platném znění.

Standardní činnosti výchovného poradce

I. Poradenské činnosti:

1. Kariérové poradenství a poradenská podpora při rozhodování o další vzdělávací a profesní dráze žáků, zejména:
 - a. zajištění koordinace hlavních oblastí kariérového poradenství, tedy kariérového vzdělávání a diagnosticko-poradenských činností zaměřených na volbu vzdělávací cesty žáka,
 - b. realizace základních skupinových šetření k volbě povolání, administrace, vyhodnocování a interpretace zájmových dotazníků v rámci odborné kompetence a analýza profesních preferencí žáků,
 - c. provádění individuálních šetření k volbě povolání a poskytování individuálního poradenství v této oblasti ve spolupráci s třídním učitelem,
 - d. poskytování poradenské podpory zákonným zástupcům s ohledem na předpoklady a očekávání žáků, a to ve spolupráci s třídním učitelem,
 - e. spolupráce se školskými poradenskými zařízeními a středisky výchovné péče při zajišťování poradenských služeb, které přesahují kompetence školy,
 - f. organizace skupinových návštěv žáků v informačních poradenských střediscích krajských poboček Úřadu práce České republiky a informování žáků i zákonných zástupců o možnostech individuálního využití služeb těchto středisek,
 - g. poskytování kariérového poradenství žákům cizincům s ohledem na jejich specifické vzdělávací potřeby.
2. Vyhledávání a orientační šetření žáků, jejichž vývoj a vzdělávání vyžadují zvýšenou pozornost, a příprava návrhů další péče o tyto žáky, včetně spolupráce na tvorbě, kontrole a evidenci plánu pedagogické podpory pro žáky s potřebou podpůrného opatření 1. stupně.
3. Zajišťování zprostředkování vstupní i průběžné diagnostiky speciálních vzdělávacích potřeb a mimořádného nadání, stejně jako intervenčních činností pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami nebo žáky mimořádně nadané ve školských poradenských zařízeních.
4. Spolupráce se školskými poradenskými zařízeními při zabezpečování podpůrných opatření a intervenčních činností pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.

5. Příprava podmínek pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami ve škole, koordinace poskytování poradenských služeb těmto žákům školou a školskými poradenskými zařízeními a koordinace vzdělávacích opatření u těchto žáků.
6. Poskytování kariérového poradenství žákům se speciálními vzdělávacími potřebami, zejména žákům uvedeným v § 16 odst. 9 školského zákona.

II. Metodické a informační činnosti

1. Metodická pomoc pedagogickým pracovníkům školy:
 - a. v otázkách kariérového rozhodování žáků,
 - b. s přípravou a vyhodnocováním plánu pedagogické podpory,
 - c. s naplňováním podpůrných opatření ve vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami,
 - d. s tvorbou a vyhodnocováním individuálních vzdělávacích plánů
 - e. v práci s nadanými a mimořádně nadanými žáky.
2. Metodická pomoc pedagogickým pracovníkům školy v otázkách kariérového rozhodování žáků, integrace, individuálních vzdělávacích plánů
Předávání odborných informací z oblasti kariérového poradenství a péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami pedagogickým pracovníkům školy.
3. Poskytování informací o činnosti školy, školských a dalších poradenských zařízení v regionu, o jejich zaměření, kompetencích a o možnostech využívání jejich služeb žákům a jejich zákonným zástupcům.
4. Shromažďování odborných zpráv a informací o žácích v poradenské péči dalších poradenských zařízení a jejich zajištění v souladu se zákonem o ochraně osobních údajů.
5. Vedení písemných záznamů umožňujících doložit rozsah a obsah činnosti výchovného poradce, navržená a realizovaná opatření.

Standardní činnosti školního metodika prevence

I. Metodické a koordinační činnosti

1. Koordinace tvorby, kontrola, evaluace a participace při realizaci minimálního preventivního programu školy.
2. Koordinace a participace na realizaci aktivit školy zaměřených na prevenci záškoláctví, závislostí, násilí, vandalismu, sexuálního zneužívání, zneužívání sektami, rasismu a xenofobie, prekriminálního a kriminálního chování, rizikových projevů sebepoškozování a dalších projevů rizikového chování.
3. Metodické vedení činnosti pedagogických pracovníků školy v oblasti prevence rizikového chování. Vyhledávání a nastavení vhodné podpory směřující k odstranění rizikového chování.
4. Koordinace vzdělávání pedagogických pracovníků školy v oblasti prevence rizikového chování.
5. Individuální a skupinová práce se žáky a studenty s obtížemi v adaptaci, se sociálně vztahovými problémy, s rizikovým chováním a problémy, které negativně ovlivňují jejich vzdělávání.

6. Koordinace přípravy a realizace aktivit zaměřených na zapojování multikulturních prvků do vzdělávacího procesu a na integraci žáků/cizinců; prioritou v rámci tohoto procesu je prevence rasismu, xenofobie a dalších jevů, které souvisejí s přijímáním odlišnosti.
7. Koordinace, podpora a průběžné vyhodnocování realizace aktivit zaměřených na podporu wellbeingu a duševní zdraví žáků.
8. Metodická podpora realizace třídnických hodin a dalších aktivit zaměřených na podporu osobnostního rozvoje, socio-emočních dovedností a wellbeingu žáků a pozitivních vztahů v třídních kolektivech.
9. Koordinace spolupráce školy s orgány státní správy a samosprávy, které mají v kompetenci problematiku prevence rizikového chování, s metodikem preventivních aktivit v poradně a s poradenskými, terapeutickými, preventivními, krizovými, a dalšími odbornými pracovišti, zařízeními a institucemi, které působí v oblasti prevence rizikového chování.
10. Kontaktování odpovídajícího odborného pracoviště a participace na intervenci a následné péči v případě akutního výskytu rizikového chování.
11. Shromažďování odborných zpráv a informací o žácích v poradenské péči specializovaných poradenských zařízení v rámci prevence rizikového chování v souladu se zákonem o ochraně osobních údajů.
12. Vedení písemných záznamů umožňujících doložit rozsah a obsah činnosti školního metodika prevence, navržená a realizovaná opatření.

II. Informační činnosti

1. Zajišťování a předávání odborných informací o problematice rizikového chování, o nabídkách programů a projektů, o metodách a formách specifické primární prevence pedagogickým pracovníkům školy.
2. Prezentace výsledků preventivní práce školy, získávání nových odborných informací a zkušeností.
3. Vedení a průběžné aktualizování databáze spolupracovníků školy pro oblast prevence rizikového chování, zejména orgánů státní správy a samosprávy, středisek výchovné péče, poskytovatelů sociálních služeb, zdravotnických zařízení, Policie České republiky, orgánů sociálně-právní ochrany dětí, nestátních organizací působících v oblasti prevence, center krizové intervence a dalších zařízení, institucí a jednotlivých odborníků.
4. Předávání informací a zpráv o realizovaných preventivních programech zákonným zástupcům, pedagogickým pracovníkům školy a školskému poradenskému zařízení.
5. Vedení dokumentace, evidence a administrativa související se standardními činnostmi v souladu se zákonem o ochraně osobních údajů a předávání informací realizovaných preventivních programech školy pro potřeby zpracování analýz, statistik a krajských plánů prevence.

III. Poradenské činnosti

1. Vyhledávání a orientační šetření žáků s rizikem či projevy rizikového chování; poskytování poradenských služeb těmto žákům a jejich zákonným zástupcům, případně zajišťování péče odpovídajícího odborného pracoviště ve spolupráci s třídními učiteli.
2. Spolupráce s třídními učiteli při zachycování varovných signálů spojených s možností rozvoje rizikového chování u jednotlivých žáků a tříd a participace na sledování úrovně rizikových faktorů, které jsou významné pro rozvoj rizikového chování ve škole.

3. Příprava podmínek pro integraci žáků se specifickými poruchami chování ve škole a koordinace poskytování poradenských a preventivních služeb těmto žákům školou a specializovanými školskými zařízeními.

Standardní činnosti školního speciálního pedagoga

1. Podílí se na vytváření programu poradenských služeb ve škole, včetně preventivního programu školy.
2. Komunikuje s vedením školy, pedagogy, žáky a zákonnými zástupci.

I. Diagnostika a depistáž

1. Spolupráce při zápisu do 1. ročníku základního vzdělávání dle potřeb a možností školy.
2. Vyhledávání žáků s rizikem vzniku speciálních vzdělávacích potřeb a zařazení do vhodného preventivního, zejména stimulačního, nebo intervenčního programu.
3. Vyhledávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a jejich zařazení do speciálně pedagogické péče.
4. Vyhledávání nadaných žáků ve spolupráci s třídním učitelem.
5. Konkretizování vzdělávacích obtíží žáka, podílení se na stanovení obsahu plánu pedagogické podpory a individuálním vzdělávacím plánu a stanovení druhu, rozsahu, frekvence a trvání intervenčních činností.
6. Diagnostika speciálních vzdělávacích potřeb žáka, zejména shromažďování údajů o žákovi, včetně anamnézy rodinné a osobní, dále speciálně pedagogická diagnostika, zejména při vzdělávacích problémech žáků, pro navazující intervence ve školním prostředí, speciálně pedagogická diagnostika předpokladů pro čtení, psaní, počítání, předpokladů rozvoje gramotnosti, analýza získaných údajů a jejich vyhodnocení.
7. Speciálně pedagogická a etopedická diagnostika při výchovných problémech, stanovení intervenčního přístupu v rámci školy i mimo ni, dle potřeb, možností a profilace školy.
8. Screening, ankety, dotazníky ve třídách ve škole týkající se speciálních vzdělávacích potřeb a rizika vzniku speciálních vzdělávacích potřeb, nadání a mimořádného nadání.

II. Konzultační, poradenské a intervenční práce

1. Intervenční podpora při realizaci plánu pedagogické podpory.
2. Dlouhodobá i krátkodobá individuální speciálně pedagogická péče za účelem naplňování podpůrných opatření pro žáky, speciálně pedagogické vzdělávací činnosti, reedukační, kompenzační a stimulační činnosti; se žákem s rizikem vzniku speciálních vzdělávacích potřeb.
3. Poskytování logopedické intervence zaměřené na stimulaci a reedukaci žáků s vadami řeči, jde-li o speciálního pedagoga se státní závěrečnou zkouškou z logopedie a surdopedie, a to v souladu s doporučením školského poradenského zařízení a pod metodickým vedením školského logopeda školy, popřípadě školského poradenského zařízení.
4. Dlouhodobá i krátkodobá speciálně pedagogická péče o skupiny žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, speciálně pedagogické vzdělávací činnosti, reedukační,

kompenzační a stimulační činnosti; se skupinami žáků s rizikem vzniku speciálních vzdělávacích potřeb.

5. Participace na vytvoření individuálního vzdělávacího plánu u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami nebo plánu pedagogické podpory u žáků s rizikem vzniku speciálních vzdělávacích potřeb ve spolupráci s třídním učitelem, učitelem odborného předmětu, s ředitelem školy, se zákonnými zástupci žáka, se žákem a s ostatními partnery podpůrného týmu uvnitř i vně školy.
6. Průběžné vyhodnocování účinnosti poskytovaných podpůrných opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a rizikem vzniku speciálních vzdělávacích potřeb u žáků nebo navrhování a konzultování jejich následné úpravy.
7. Preventivní intervenční programy v oblasti školního neúspěchu nebo výchovných problémů s uplatněním speciálně pedagogických nebo etopedických přístupů.
8. Participace na kariérovém poradenství – volba vzdělávací dráhy žáka, individuální provázení žáka.
9. Úpravy školního prostředí, zajištění speciálních pomůcek a didaktických materiálů.
10. Individuální konzultace pro rodiče, zabezpečení průběžné komunikace a kontaktů s rodiči žáka/zákonnými zástupci.
11. Individuální konzultace pro pedagogické pracovníky v oblasti speciálních vzdělávacích potřeb a rizika vzniku speciálně vzdělávacích potřeb.
12. Speciálně pedagogické přístupy při řešení multikulturní problematiky ve školním prostředí.
13. Konzultace s pracovníky školských a dalších poradenských zařízení.

III. Metodické, koordinační a vzdělávací činnosti

1. Příprava a průběžná úprava podmínek pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami ve škole – koordinace speciálně pedagogických poradenských služeb na škole.
2. Metodická pomoc třídním učitelům při vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami nebo rizikem vzniku speciálních vzdělávacích potřeb.
3. Metodické činnosti pro další pedagogické pracovníky školy – specifika výuky a možnosti žáků dle druhu a stupně speciálních vzdělávacích potřeb, návrhy metod a forem práce se žáky – jejich zavádění do výuky, instruktáže využívání speciálních pomůcek a didaktických materiálů.
4. Pracovní semináře pro pedagogické pracovníky v oblasti speciálních vzdělávacích potřeb a rizika jejich vzniku.
5. Kooperace s pedagogickými pracovníky školy zajišťujícími poradenské služby.
6. Kooperace se školskými poradenskými zařízeními a s dalšími institucemi a odbornými pracovníky ve prospěch žáka se speciálními vzdělávacími potřebami nebo s rizikem vzniku speciálních vzdělávacích potřeb.
7. Participace na vytváření školních vzdělávacích programů, individuálních vzdělávacích plánů, plánů pedagogické podpory u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami nebo rizikem vzniku speciálních vzdělávacích potřeb.
8. Koordinace a metodické vedení asistentů pedagoga ve škole.
9. Besedy a osvěta zejména zákonným zástupcům.

Standardní činnosti školního psychologa

1. Podílí se na vytváření programu poradenských služeb ve škole, včetně preventivního programu školy.
2. Komunikuje s vedením školy, pedagogy, žáky a zákonnými zástupci.

I. Diagnostika a depistáž

1. Diagnostika při vzdělávacích a výchovných problémech žáků.
2. Depistáž a diagnostika nadaných žáků.
3. Screening, ankety, dotazníky ve škole.

II. Konzultační, poradenské a intervenční práce

1. Péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, kterým jsou poskytována podpůrná opatření prvního stupně, zejména pomoc při sestavování plánu pedagogické podpory a vedení.
2. Péče o žáky, kterým jsou poskytována podpůrná opatření druhého až pátého stupně, zejména pomoc při sestavování individuálního vzdělávacího plánu a vedení.
3. Individuální případová práce se žáky v osobních problémech, zejména konzultace a vedení.
4. Krizová intervence a zpracování krize pro žáky, pedagogické pracovníky a zákonné zástupce.
5. Prevence školního neúspěchu žáků, zejména náprava a vedení.
6. Kariérové poradenství u žáků.
7. Techniky a hygiena učení pro žáky.
8. Skupinová a komunitní práce s žáky.
9. Koordinace preventivní práce ve třídě, programů pro třídy apod.
10. Podpora spolupráce třídy a třídního učitele.
11. Individuální konzultace pro pedagogické pracovníky v oblasti výchovy a vzdělávání.
12. Konzultace se zákonnými zástupci při vzdělávacích a výchovných problémech dětí.
13. Podpora tolerantního a multikulturního prostředí ve škole a školském zařízení.
14. Podpora pro dlouhodobě selhávající žáky ve vzdělávání.
15. Realizace aktivit zaměřených na podporu wellbeingu a duševního zdraví žáků.

III. Metodická práce a vzdělávací činnost

1. Metodická podpora při práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.
2. Metodická pomoc třídním učitelům.
3. Pracovní semináře pro pedagogické pracovníky, konzultace a metodické vedení.
4. Koordinace poradenských služeb poskytovaných ve škole, zejména výchovného poradce, školního metodika prevence a třídních učitelů.
5. Koordinace poradenských služeb mimo školu a spolupráce se školskými poradenskými zařízeními, zdravotnickými a dalšími zařízeními.
6. Besedy a osvěta zákonným zástupcům.
7. Prezentační a informační činnost.

1. Podpora dětí, žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných

Nově se dítětem, žákem nebo studentem (dále jen „žákem“) se speciálními vzdělávacími potřebami (původně se zdravotním znevýhodněním nebo postižením, případně v postavení azylanta, nebo sociálně znevýhodněný) rozumí žák, jehož vzdělávání z důvodů jeho speciálních vzdělávacích potřeb vyžaduje uplatnění podpůrných opatření.

(1) Dítětem, žákem a studentem se speciálními vzdělávacími potřebami se rozumí osoba, která k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění nebo užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření (původně se zdravotním znevýhodněním nebo postižením, případně v postavení azylanta, nebo sociálně znevýhodněný). Podpůrnými opatřeními se rozumí nezbytné úpravy ve vzdělávání a školských službách odpovídající zdravotnímu stavu, kulturnímu prostředí nebo jiným životním podmínkám dítěte, žáka nebo studenta. Děti, žáci a studenti se speciálními vzdělávacími potřebami mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření školou a školským zařízením.

(2) Podpůrná opatření – podpora žáků se realizuje prostřednictvím podpůrných opatření představujících konkrétní pomoc vzdělávání žáka, a to

- v oblasti metod a forem výuky, možnými úpravami hodnocení žáka, organizace výuky, např. zařazením předmětů speciálně pedagogické péče, úpravami výuky v rozsahu i obsahu disponibilních hodin,
- nutnou personální podporou pedagoga při výuce žáků s potřebou podpůrných opatření, a to jak asistentem pedagoga, tak dalším pedagogem nebo speciálním pedagogem,
- při vzdělávání žáků se smyslovým postižením možností využívat tlumočníky českého znakového jazyka nebo přepisovatele,
- využíváním speciálních učebnic, pomůcek, kompenzačních pomůcek, včetně zařazování nových technologií do práce se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.

Podpůrná opatření spočívají v

- a) poradenské pomoci školy (výchovní poradce, školní metodik prevence, školní speciální pedagog) a **pomoci školského poradenského zařízení** – PPP (pedagogicko-psychologické poradny) a SPC (speciálně pedagogického centra),
- b) úpravě organizace vzdělávání (například využívání disponibilních hodin pro vzdělávání žáků se SVP, které umožňují zařadit předměty speciálně pedagogické péče, intenzivnější výuku českého jazyka pro cizince a etnické menšiny, úpravu výuky u selhávajících žáků, úpravu obsahu vzdělávání, dále již zmíněné úpravy v hodnocení žáků a v metodách výuky, úpravy výstupů ze vzdělávání. Úpravě podmínek přijímání a ukončování vzdělávání – respektuje se, jakým způsobem se žák

vzdělával, jaká měl podpůrná opatření, a ta se uplatňují v případě potřeby i při přijímání ke studiu a při ukončování vzdělávání. Úpravě výstupů ze vzdělávání – upravený RVP ZV definuje podmínky, za kterých je možné úpravy výstupů ze vzdělávání na ZŠ připravit a skupiny žáků, pro které je možné tyto úpravy provést (žáci s LMP, žáci zrakově a sluchově postižení, případně žáci s kombinovaným postižením),

- c) použití kompenzačních pomůcek, speciálních učebnic a speciálních učebních pomůcek, využívání komunikačních systémů neslyšících a hluchoslepých osob, Braillova písma a podpůrných nebo náhradních komunikačních systémů,
- d) využívání IVP (individuální vzdělávací plán, který se při vzdělávání těchto žáků již dnes uplatňuje), návrh na úpravu vzdělávání žáka připravuje ŠPZ (školské poradenské zařízení) a rodič nebo zletilý žák žádá ředitele školy o možnost vzdělávat se podle IVP; kontrola IVP probíhá 1x ročně. S IVP seznamuje ředitel školy, respektive třídní učitel všechny vyučující, kteří se na vzdělávání žáka podílejí.

2. Zabezpečení žáků s SVP

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory:

Plán pedagogické podpory (PLPP) sestavuje v písemné podobě třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce s cílem přehledně a oficiálně zaznamenat podporu, kterou škola poskytuje žákovi v rámci jeho vzdělávacích potřeb, např. pomalejší tempo práce, obtíže v pozornosti, problémy ve čtení, psaní, počítání apod.

PLPP má písemnou podobu a obsahuje stručný popis obtíží žáka, změny v postupech, metodách, organizaci práce a hodnocení, stanovuje cíle podpory a způsob vyhodnocování. Před jeho samotným zpracováním probíhají rozhovory s jednotlivými vyučujícími s cílem stanovení nejvhodnějších metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností atd. Výchovný poradce koordinuje tvorbu PLPP, stanoví termín přípravy PLPP. Třídní učitel, ve spolupráci s výchovným poradcem organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i samotným žákem. PLPP je průběžně aktualizován v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka a je pravidelně vyhodnocován. Po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření vyučující vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů. Pokud cíle nejsou naplněny, vyučující doporučí zákonnému zástupci žáka využití školského poradenského zařízení.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení individuálního vzdělávacího plánu:

Individuální vzdělávací plán (dále jen IVP) je závazným dokumentem zajišťujícím speciální vzdělávací potřeby žáka. IVP zpracovává třídní učitel na základě doporučení školského poradenského zařízení. Poskytování vzdělávání podle IVP je možné pouze na základě písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka podle § 16 odst. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb. IVP je součástí dokumentace žáka. Jeho obsah je definován

v § 3 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Po obdržení platného doporučení školského poradenského pracoviště, do jednoho měsíce, vypracovávají IVP třídní učitelé společně s učiteli předmětů, ve kterých se žák bude vzdělávat podle uvedeného plánu. IVP se vypracovává na jeden školní rok. Vyhodnocován je 1 x ročně v červnu. Kdykoliv během školního roku je možné ho upravovat dle aktuálních potřeb žáka.

Pravidla pro zapojení dalších subjektů:

Škola spolupracuje s Pedagogicko-psychologickou poradnou v Kutné Hoře a Kolíně (vyšetření žáků, konzultace, návštěvy ve škole), Střediskem výchovné péče Kolín (konzultace, odborná péče). Někteří rodiče využívají PPP i v jiných městech.

Zodpovědné osoby a jejich role v systému péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami:

Školní poradenské pracoviště naší školy je tvořeno výchovným poradcem, metodikem prevence a školním speciálním pedagogem, který na naší škole vede PI a PSPP. Výchovný poradce je pověřen spoluprací se školským poradenským zařízením.

Specifikace provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

v oblasti organizace výuky:

- 1.st. PO poradenská pomoc školy, přímá podpora žáka, běžné pomůcky a učebnice, pravidelné střídání činností v průběhu výuky, relaxační přestávky, snížení počtu žáků ve třídě, změna zasedacího pořádku nebo uspořádání třídy, skupinová výuka, nabídka volnočasových aktivit, vytvoření PLPP, vzdělávání v jiném prostředí než školním,
- 2.st. a další stupně PO dle doporučení PPP, organizace a podmínky výuky jsou stanoveny IVP.

v oblasti metod výuky:

- 1.st. PO podpora kvalit poznávacích procesů, podpora myšlení, pozornosti, metody upevňující zapamatování, opakování a procvičování, řešení typových úloh, respektování míry nadání žáka, respekt ke stylu učení žáka, multisenzorický přístup, nastavení dílčích cílů, umožnění prožitku úspěchu, častější kontrola práce, poskytování zpětné vazby, srozumitelnost předkládaného učiva, logická návaznost, respektování pracovního tempa, delší časová dotace na práci či testy. Při zadávání domácích úkolů zohledňování možností žáka,
- 2.st. a další stupně PO dle doporučení PPP, metody výuky jsou stanoveny IVP.

v oblasti hodnocení:

- možnost slovního hodnocení na vysvědčení (nutná žádost rodiče do 15.9),
- hodnocení dílčích výkonů, více v kapitole Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků.

Přehled předmětů speciálně pedagogické péče:

- logopedická intervence – náprava vadné výslovnosti,
- rozvíjení slovní zásoby dětí cizinců
- náprava specifických poruch učení.

3. Vzdělávání žáků mimořádně nadaných

(1) Za nadaného žáka se pro účely vyhlášky 27/2016 Sb. považuje především žák, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

(2) Za mimořádně nadaného žáka se pro účely této vyhlášky považuje především žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

(3) Zjišťování mimořádného nadání včetně vzdělávacích potřeb žáka provádí školské poradenské zařízení ve spolupráci se školou, která žáka vzdělává. Pokud se nadání žáka projevuje v oblastech pohybových, manuálních nebo uměleckých dovedností, vyjadřuje se školské poradenské zařízení zejména ke specifickým žákovy osobnosti, které mohou mít vliv na průběh jeho vzdělávání, a míru žákova nadání zhodnotí odborník v příslušném oboru, jehož odborný posudek žák nebo zákonný zástupce žáka školskému poradenskému zařízení poskytne.

(4) Pro nadané žáky může ředitel školy vytvářet skupiny, ve kterých se vzdělávají žáci stejných nebo různých ročníků školy v některých předmětech.

(5) Nadaným žákům lze v souladu s vývojem jejich školních dovedností rozšířit obsah vzdělávání nad rámec stanovený příslušným vzdělávacím programem nebo umožnit účast na výuce ve vyšším ročníku.

(6) Nadání žáci se mohou se souhlasem ředitelů příslušných škol současně vzdělávat formou stáží v jiné škole stejného nebo jiného druhu.

Specifikace provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu nadaných a mimořádně nadaných žáků:

- předčasný nástup dítěte ke školní docházce,
- obohacování vzdělávacího obsahu,
- výuka ve vyšších ročnících,
- účast na soutěžích.
-

Pravidla pro zapojení dalších subjektů do systému péče o nadané a mimořádně nadané žáky

školy

Škola může navázat spolupráci s organizacemi a institucemi:

- Institut pedagogicko-psychologického poradenství – metodická podpora pro pedagogické pracovníky,
- Mensa ČR,
- Národní institut dětí a mládeže, odd. Talentcentrum – nabídka účasti na volnočasových aktivitách, přehledy vyhlášených soutěží,
- Společnost pro talent a nadání STaN,
- Kluby nadaných dětí Mensa ČR, nejbližší Havlíčkův Brod, Úvaly, Praha
- ZUŠ Kutná Hora.

Přeřazení do vyššího ročníku

- (1) Ředitel školy může přeřadit mimořádně nadaného žáka do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku na základě zkoušky před komisí, kterou jmenuje ředitel školy.
- (2) Komise je nejméně tříčlenná a tvoří ji vždy:
 - a) předseda, kterým je zpravidla ředitel školy nebo jím pověřený učitel,
 - b) zkoušející učitel, jímž je vyučující předmětu dané vzdělávací oblasti, v prvním až pátém ročníku základního vzdělávání vyučující daného ročníku,
 - c) přísedící, kterým je učitel vyučující předmětu dané vzdělávací oblasti.
- (3) Termín konání zkoušky stanoví ředitel školy v dohodě se zákonným zástupcem žáka nebo se zletilým žákem. Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví ředitel školy náhradní termín zkoušky.
- (4) Žák může v 1 dni skládat jen 1 zkoušku.
- (5) Ředitel školy stanoví obsah, formu a časové rozložení zkoušky s ohledem na věk žáka. Zkouška ověřuje vědomosti a dovednosti umožňující žákovi plynulý přechod do vyššího ročníku a je zaměřena na jednotlivý předmět nebo vzdělávací oblast.
- (6) Výsledek zkoušky určí komise hlasováním. V případě rovnosti hlasů rozhodne hlas předsedy.
- (7) O zkoušce se pořizuje protokol, který je součástí dokumentace žáka.
- (8) Ředitel školy sdělí výsledek zkoušky prokazatelným způsobem zákonnému zástupci žáka nebo zletilému žákovi.
- (9) Za neabsolvovaný ročník nebude žákovi vydáno vysvědčení. V následujících vysvědčeních se na zadní straně uvede, které ročníky žák neabsolvoval.

4. Postup při řešení výchovných problémů

Níže uvedený postup se týká řešení dlouhodobějších výchovných obtíží typu vyrušování ve vyučování, nespolupráce v hodinách, nevhodné chování. Akutní výchovné

problémy typu šikany, záškoláctví, ohrožujících agresivních projevů jsou řešeny dle příslušných metodických pokynů MŠMT.

a) Třídní učitel/ učitel předmětu, ve kterém problém vznikl, řeší výchovné problémy sám či s rodiči žáka – dle závažnosti problému.

Třídní učitel si domluví schůzku s rodiči, probere problémy žáka, domluví se na dalším postupu, tzn. jaké kroky udělají rodiče, žák a jaký bude další postup ze strany školy. Závěrem jednání je vyplnění Záznam jednání s rodiči. Nedojde-li ve stanoveném termínu ke zlepšení, následuje bod b).

b) Setkání třídního učitele, rodičů žáka + alespoň jednoho poradenského pracovníka,

Cílem této schůzky je shrnutí a vzájemné informování se o tom, jak intervence ze strany rodičů i školy probíhala, zda měla nějaký efekt, co fungovalo, co ne. Třídní učitel předloží Záznam jednání s rodiči. Poradenský pracovník informuje rodiče o závěru z intervence a probere s nimi ještě další možnosti řešení (např. doporučí pomoc odborníka mimo školu – PPP, SPC, psychologa).

Závěrem tohoto jednání je vyplnění Záznam jednání s rodiči.

Nedojde-li po určité době ke zlepšení, následuje bod c) – výchovná komise.

c) Výchovná komise ve složení: zástupce vedení školy, výchovný poradce, školní metodik prevence, zákonný zástupce žáka. Zákonní zástupci jsou informováni o dalším postupu – tzn. pokud nedojde v krátké době k nápravě, bude celá záležitost nahlášena a předána na OSPOD, bude jednáno dle zákona č. 561/2004 Sb. § 31.

d) Ohlášení na OSPOD (řeší školní poradenští pracovníci)

5. Strategie předcházení školní neúspěšnosti

Příčiny školní neúspěšnosti

Školní neúspěšnost je vážným problémem, jehož řešení si vyžaduje náročnou práci s dítětem a často také s rodinou dítěte. Bývá důsledkem individuálních rozdílů v osobnosti žáků, v jejich výkonnosti, motivaci i v jejich rodinné výchově. Neprospěch je často způsoben souborem příčin, které je třeba dobře rozpoznat.

Nejčastěji má na školní úspěšnost nebo neúspěšnost vliv:

- a) osobnost dítěte - snížená inteligence, nedostatečná paměť, emoční labilita, nízká odolnost vůči zátěži, poruchy chování, zdravotní komplikace žáka, i v rámci LMP snížené nadání pro některý předmět,
- b) nepodnětné rodinné prostředí (žáci ohrožení sociálně nežádoucími jevy, problémy ve vztazích v rodině nebo ve škole - mezi kamarády, ve třídě, ve vztahu s učitelem),
- c) rodinné prostředí s nezájmem o školu a školní dění,
- d) nadměrně ochranné rodinné prostředí.

Strategie předcházení školní neúspěšnosti

1. Spolupráce s mateřskými školami:

- Poskytování informací učitelkám mateřských škol v oblasti školní připravenosti dětí.
- Informace zákonným zástupcům dětí, jak připravit děti pro vstup do 1. ročníku základní školy.
- Návštěvy dětí z MŠ ve škole.

2. Zápis k povinné školní docházce v základní škole

- Konzultace se zákonnými zástupci dětí.
- Případné doporučení programů a metod k vyrovnaní menší či nedostatečné připravenosti dětí pro úspěšné zvládnutí 1. ročníku základní školy.

3. V průběhu vzdělávání v základní škole

- Vyhledávání žáků s rizikem vzniku speciálních vzdělávacích potřeb.
- Vyhledávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a jejich zařazení do speciálně pedagogické péče.
- Stanovení plánu pedagogické podpory.
- Vyhodnocení plánu pedagogické podpory a stanovení dalšího postupu.
- V odůvodněných případech doporučení zákonným zástupcům žáka vyšetření ve školském poradenském zařízení.
- Na základě doporučení školského poradenského pracoviště zpracování individuálního vzdělávacího plánu a jeho realizace.
- Poskytování podpůrných opatření dle vyhlášky č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných.
- Spolupráce s orgánem sociálně právní ochrany dětí.

Za školní neúspěšnost v naší škole považujeme situace, kdy:

- se žákův prospěch v předmětu nebo ve více předmětech výrazně zhorší o 2 stupně (nebo více) ve čtvrtletí nebo pololetí,
- žák ve čtvrtletí nebo pololetí neprospívá v jednom předmětu nebo ve více předmětech (4-5, 5).

Situaci řeší:

- vyučující předmětu – informují zákonné zástupce a třídního učitele, navrhnou opatření,
- třídní učitel – zajišťuje informaci rodičům prostřednictvím elektronické žákovské knížky nebo společné schůzky vyučujících a zákonných zástupců, rozhoduje o potřebě vypracování plánu pedagogické podpory (PLPP),
- výchovný poradce – účastní se jednání se zákonnými zástupci žáků a třídními učiteli, pokud selhala jednání podle odstavce 1. a 2

- ředitelka školy (zástupce ředitelky školy) – vede evidenci žáků ohrožených neprospěchem (ve čtvrtletí, pololetí), v případě nutnosti zajišťuje opatření.

Výrazné zhoršení prospěchu žáka nebo jeho neprospěch je vždy oznámen zákonnému zástupci, pokud možno včas, aby měl žák možnost prospěch na vysvědčení opravit.

Opatření pro zlepšení prospěchu žáků škola nabízí:

- pravidelné konzultace učitelů – termíny konzultací naleznete na stránkách školy,
- mimořádné konzultace učitelů po předchozí dohodě,
- mimořádné domácí úkoly po předchozí dohodě,
- mimořádné procvičování učiva a doučování pro žáky s ohroženým prospěchem,
- pravidelná komunikace zákonných zástupců s učiteli prostřednictvím elektronické žákovské knížky,
- užívání vhodných metod a forem práce v hodině,
- komunikaci s výchovným poradcem, po předchozí domluvě,
- pokud je to nutné, třídní učitel ve spolupráci s vyučujícími žáka vypracuje PLPP a s jeho obsahem seznámí zákonného zástupce,
- je-li vypracovaný PLPP a cíle PLPP nejsou naplněny, třídní učitel informuje zákonného zástupce a zve je do školy k jednání. Třídní učitel zákonnému zástupci navrhuje vyšetření žáka ve školském poradenském zařízení. Písemné podklady z těchto jednání jsou archivovány u výchovného poradce jako příloha PLPP žáka.
- je-li žák vzděláván podle IVP a neprospívá nebo u něj dochází ke zhoršení, třídní učitel informuje zákonného zástupce a zve je do školy k jednání. V případě nutnosti je situace konzultována se školským poradenským zařízením. Písemné podklady z těchto jednání jsou archivovány v kartě žáka třídního učitele a u výchovného poradce jako příloha IVP žáka.

*Základní škola
Zbraslavice*

